

RAADSINFORMATIEDOCUMENT GEMEENTE WATERLAND

Nummer	: 377-155
Onderwerp	: stand van zaken Corona-gevolgen augustus t/m november 2020
Portefeuillehouders	: K.S. Heldoorn / A.M.H. van de Weijenberg / J. Kaars / A.A. van Nieuwkerk
Contact via	: Team Openbare Orde en Veiligheid
Datum	: 8 december 2020

Kennisnemen van

onderstaande informatie stand van zaken Corona-gevolgen augustus t/m november 2020.

Inleiding

In september ontving u een RID stand van zaken Corona-gevolgen maart t/m juli 2020. Hierin werd inzicht gegeven in de werkzaamheden door de crisisorganisatie, een overzicht gegeven van genomen maatregelen en inzicht gegeven in de financiële consequenties van de coronacrisis voor onze gemeente.

Helaas hebben we in de periode vanaf september te maken gehad met een opleving van corona-besmettingen die hebben geleid tot een tweede golf. Over de ontwikkelingen hiervan bent u via diverse kanalen op de hoogte gehouden, ook via updates van de burgemeester.

In dit raadsinformatiedocument geven wij een algemene update over de stand van zaken van de corona-crisis voor onze gemeente in de periode augustus t/m november 2020.

Allereerst wordt inzicht gegeven in de huidige werkzaamheden door de crisisorganisatie. Vervolgens wordt een overzicht gegeven van genomen maatregelen en in het kort een stand van zaken geschetst over organisatieonderdelen. Tot slot wordt inzicht gegeven in de financiële consequenties van de coronacrisis voor onze gemeente.

A. INRICHTING (CRISIS)ORGANISATIE

Van 17 maart tot 1 december 2020

Van 17 maart tot 1 december 2020 was er een GRIP-4 situatie afgekondigd door de veiligheidsregio's en was een noodverordening van kracht. Regionaal werd deze hele periode gewerkt met een regionaal beleidsteam (RBT) en een regionaal operationeel team (ROT).

Het gemeentelijk crisisteam onder leiding van de burgemeester was per 2 juli 2020 afgeschaald. Doordat er sprake was van een tweede golf wordt sinds september weer gewerkt in een crisisteam om knelpunten te bespreken en eventuele besluiten te laten bekrachtigen door het college. Daarnaast is besloten om de werkzaamheden m.b.t. de aanpak van de coronacrisis door het structurele karakter meer in te bedden in de ambtelijke organisatie – namelijk bij de medewerkers die het meest te maken hebben met consequenties van de maatregelen- en de coördinatie en uitvoering niet alleen meer te beleggen bij team OOV.

Met ingang van 1 december (inwerkingtreding Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (Twm))

Door de inwerkingtreding van de Twm zijn veel bevoegdheden, die voorheen bij de voorzitter Veiligheidsregio lagen, bij de burgemeester komen te liggen.

Binnenkort wordt u geïnformeerd over de Twm en de effecten hiervan voor zowel de organisatie als binnen de regio. Doel hierbij is te komen tot een zorgvuldige balans tussen de (voor crisisbestrijding noodzakelijke) regionale afstemming en de inzet van bevoegdheden binnen reguliere (lokale) politiek-bestuurlijke verhoudingen.

Gemeentelijk werken we nog met een crisisteam. Regionaal wordt vooralsnog gekozen om te blijven samenwerken binnen de huidige bestaande structuren met een RBT en ROT. Het Regionaal beleidsteam is thans een afstemmingsoverleg tussen burgemeesters, gelet op de wijzigingen in taken en bevoegdheid door de Twm. Ook de regionale Bevolkingszorg ten behoeve van het ROT en RBT en de gemeentelijke organisaties zijn nog steeds actief. De noodzaak om op onderdelen gecoördineerd samen te werken aan de bestrijding van de coronacrisis is in deze fase passend.

De Twm is voorlopig voor drie maanden, afhankelijk van de verdere ontwikkelingen van het virus.

B. WELKE MAATREGELEN/BESLUITEN ZIJN REEDS GENOMEN?

In het RID 377-135 zijn alle corona-gerelateerde maatregelen/besluiten opgenomen die ons college tot en met juli heeft genomen.

Hieronder nog even in het kort de algemene maatregelen die ons college in de periode maart tot en met juli heeft genomen en tevens aangegeven wat hiermee gebeurd is.

- Er is tot eind augustus uitstel verleend. Nu wordt er gewerkt met individuele betalingsafspraken van de gemeentelijke belastingen en bij invorderingstrajecten voor ondernemers die in financiële nood komen vanwege de effecten van het Coronavirus;
- Op verzoek betalingsregeling treffen voor degenen die de betalingen hervatten;
- De definitieve aanslagen toeristenbelasting 2019 waren opgeschort en zijn eind september 2020 verstuurd (nadat toeristische sector weer in bedrijf was).
- De aanslagen reinigingsheffing 2020 voor ondernemers waren opgeschort en eind september 2020 verstuurd (nadat de meeste ondernemingen weer in bedrijf waren);
- Precariobelasting niet heffen over de periode dat een horecaonderneming door de overheid gedwongen is te sluiten (artikel 6 precarioverordening geen gebruik/dan ook niet in rekening);
- Aan ondernemers is aangeboden de reeds opgelegde aanslagen voor bedrijfspanden voor de ozb en rioolheffing in tien termijnen automatisch te betalen; dergelijk verzoeken zijn niet ontvangen.
- De uiterste betaaltermijn voor alle aanslagen gemeentelijke belastingen 2020 voor degenen die niet hebben gekozen voor automatische incasso in tien termijnen is opgeschoven tot 31 augustus 2020.
- Reeds in rekening gebrachte leges die geen doorgang vonden zijn teruggegeven.
- Uitbreiding van terrassen tot 1 november 2020 middels gedoogbeschikking waarbij geen precario in rekening wordt gebracht. Dit is inmiddels verlengd voor de winterperiode.
- Er is (ook regionaal) een omzetgarantie afgegeven voor de zorg- en WMO-instellingen.
- Marijkehal werd tijdelijk beschikbaar gesteld voor huisartsen/Corona-gerelateerde consulten. Inmiddels is een container geplaatst op parkeerterrein tegenover Swaensborch.

Hieronder treft u de maatregelen/besluiten die ons college in de periode augustus t/m november heeft genomen.

C. WELKE MAATREGELEN/BESLUITEN ZIJN RECENTELIJK GENOMEN?

In de periode augustus t/m november is een aantal verzoeken binnengekomen van zowel ondernemers als verenigingen. Daarnaast heeft het college zelf een aantal maatregelen genomen en zijn initiatieven uitgewerkt. Hieronder treft u een overzicht aan.

- *Dorpshuizen en steunmaatregelen*
Dorpshuizen hebben aangegeven in de problemen te komen door de corona-gevolgen. Zij zijn benaderd over de gevolgen van corona en het college heeft steunmaatregelen genomen voor 2020 en 2021. Er wordt een incidentele subsidie verstrekt aan de dorps huizen wanneer er sprake is van een tekort. Hiervoor wordt zowel voor 2020 als voor 2021 € 40.000 beschikbaar gesteld.
- *De Bolder en steunmaatregelen*
In aansluiting op de dorps huizen is ook een steunmaatregel genomen voor De Bolder. Hiervoor wordt zowel voor 2020 als voor 2021 € 15.000 beschikbaar gesteld.
- *Sporthal 't Spil en steunmaatregelen*
Sporthal 't Spil, waarvan wij eigenaar zijn, heeft aangegeven in problemen te komen in verband met de gevolgen van corona. Het college heeft steunmaatregelen genomen voor 2020. Er wordt 1/3 van de huur (betreft 9 maanden) kwijtgescholden in lijn met een recentelijke gerechtelijke uitspraak over huur waarin een horecabedrijf niet geopend kon zijn. Het betreft hier alleen gemeentelijke panden. Daarnaast wordt een incidentele subsidie verstrekt in lijn met de uitgangspunten voor dorps huizen. Hiervoor wordt een bedrag beschikbaar gesteld van € 2500.
- *Verzoek van ondernemer om geen huur te hoeven te betalen in de periode maart t/m juni 2020.*
Eerder is dit verzoek niet toegekend omdat er reeds steunmaatregelen voor ondernemers en personeel zijn. Met een beroep op een recente gerechtelijke uitspraak heeft een huurder 1/3 vermindering van de huur gevraagd over de periode dat de horecaondernemer niet geopend kon zijn (mrt t/m mei). Dit verzoek is toegekend. Bij een eventueel verzoek tot vermindering van de huur voor de tweede periode dat een ondernemer niet geopend kan zijn zal in lijn met deze uitspraak worden besloten. Het gaat hierbij alleen om gemeentelijke panden.

Maatregelen ondernemers

Om onze ondernemers in deze moeilijke tijd te ondersteunen zijn de navolgende maatregelen genomen/dan wel in voorbereiding:

- Aan de raad wordt voorgesteld de precariobelasting 2020 voor ondernemers met terugwerkende kracht te verlagen naar € 0,00
- Besloten is om de invordering voor ondernemers van OZB en rioolheffing niet eerder op te starten dan op 1 juli 2021.
- Het faciliteren van individuele betalingsafspraken op verzoek voor gemeentelijke belastingen en invorderingstrajecten te continueren in 2021.

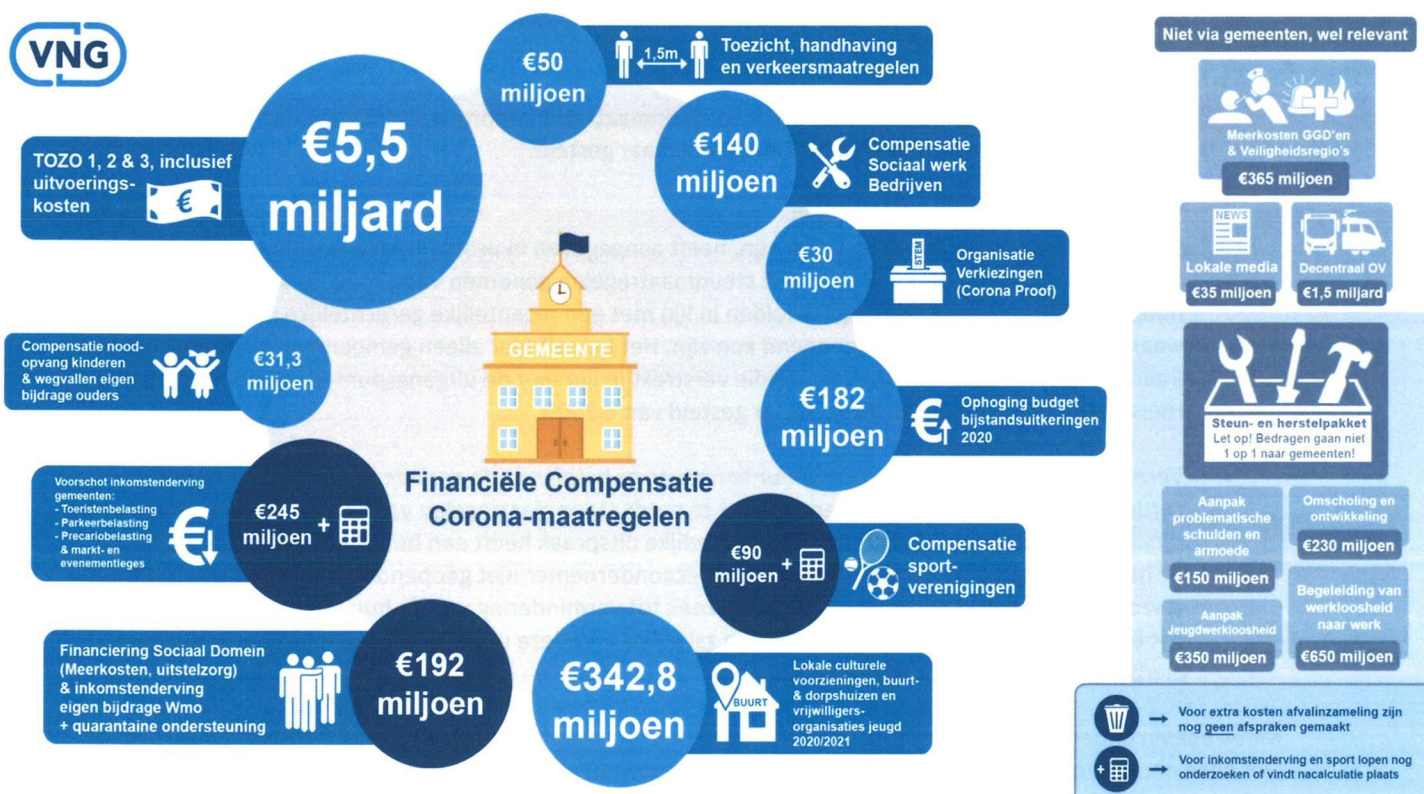
Verdere maatregelen die zijn genomen:

- Ondersteuning minima door verstrekking mondkapjes
- Ondersteuning tijdelijke huisartsenlocatie t/m februari 2021. In overleg met de huisartsen is besloten een container te plaatsen op het parkeerterrein tegenover Swaensborch. Deze container is bedoeld voor behandeling van COVID 19 verdachte patiënten en het afnemen van sneltesten.
- Uitbreiding horeca winterterrassen (periode 1 november-1 maart). Het college heeft besloten geen leges en precario te heffen voor deze uitbreidingen voor horeca. Daarnaast is geen precario verschuldigd over de periode dat de groep horecaondernemers gedwongen zijn geweest te sluiten.
- Tijdelijke uitbreiding capaciteit participatie t/m maart 2021 in verband met extra aanvragen.

D. WELKE COMPENSATIEREGELINGEN ZIJN ER?

Het rijk heeft meerdere corona-steunpakketten beschikbaar gesteld en diverse compensatieregelingen in het leven geroepen om reële kosten te vergoeden.

Hieronder vindt u in een infographic een overzicht van alle financiële rijkscompensatie voor coronamaatregelen (versie 10 oktober 2020)

Deze infographic is gebaseerd op bijgaande tabel van de VNG waarin een overzicht is opgenomen van financiële Corona gevolgen waarbij er afspraken zijn gemaakt met het rijk. Daarin is ook aangegeven of de regeling al dan niet doorloopt in 2021. Zie : [overzicht van financiële gevolgen corona](#) (versie 6 november 2020)

Zaken waar in ieder geval nog afspraken over worden gemaakt met het rijk (uit VNG-lijst, versie 11 augustus 2020)

- Extra kosten afvalinzameling
- Sport (periode na 1 juni) zwembaden
- Inkomstenderving (op onderdelen)

Compensatieregelingen ondernemers

Er zijn diverse compensatieregelingen voor ondernemers zowel vanuit het rijk als onze gemeente, zoals:

- Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor werkbehoud (NOW)
- Tijdelijke ondersteuning zelfstandigen (TOZO)
- Tegemoetkoming vaste lasten mkb (TVL)

Een actueel overzicht van compensatieregelingen voor ondernemers is te vinden op de site van de rijksoverheid: [compensatieregelingen ondernemers](#). Daarnaast zijn de compensatieregelingen voor onze ondernemers opgenomen op onze website.

Compensatieregeling provincie voor culturele en maatschappelijke instellingen

De provincie heeft een noodfonds in het leven geroepen voor culturele en maatschappelijke instellingen. Inmiddels is bekend geworden dat aan een drietal instellingen subsidie is verleend, te weten de Speeltoren (subsidieaanvraag € 30.441), Marker Museum (subsidieaanvraag € 17.800), Muziekschool (Waterlands subsidiedeel € 2466). De gemeente zal 35% voor haar rekening nemen (voorwaarde voor subsidieaanvraag) Dit bedrag (€ 17.747,20) is opgenomen in het financiële overzicht.

Compensatieregelingen gemeente Waterland

De compensatieregelingen van onze gemeente zijn verwoord onder A. Welke maatregelen/besluiten zijn recentelijk genomen?

Compensatie gemeenschappelijke regelingen

Het rijk heeft in juli toegezegd de meerkosten die door de GGD-en en de veiligheidsregio's zijn gemaakt en betrekking hebben op corona in de afgelopen periode en de komende periode t/m 2021 te compenseren. Deze compensatieregeling meerkosten heeft geleid tot onduidelijkheden over welke kosten (en onder welke voorwaarden) in aanmerking komen voor compensatie vanuit het rijk. .

De GGD-en en Veiligheidsregio's maken een overzicht van de meerkosten richting het rijk. We gaan ervan uit dat de meerkosten zullen worden gecompenseerd door het rijk maar het is nu nog onduidelijk welke meerkosten precies vallen onder de compensatie vanuit het rijk en welk financiële consequenties dit heeft. We hopen hier zo snel mogelijk duidelijkheid over te krijgen.

De meerkosten die de gemeenten hebben gemaakt die voortvloeien uit de maatregelen die de veiligheidsregio's hebben moeten nemen zijn voor rekening van de acht gemeenten op basis van de verdeelsleutel die ook voor de jaarlijkse bijdrage wordt gehanteerd. Dit betreft met name extra inzet personeel/inhuur binnen het team Bevolkingszorg. Gemeenten zijn ten tijde van een ramp/crisis verantwoordelijk voor de gemeentelijke processen. De processen zijn ingericht conform de Wet veiligheidsregio's, worden regionaal uitgevoerd door de acht gemeenten (binnen Bevolkingszorg) en vinden plaats in nauwe samenwerking met de hulpverleningsdiensten in de veiligheidsregio.

Sinds maart zijn de gemeentelijke functionarissen van Bevolkingszorg (taakvelden juridische en beleidsmatige advisering) en regionale crisiscommunicatie namens de acht gemeenten actief ten behoeve van het ROT en RBT en de gemeentelijke organisaties.

Er zijn extra kosten gemaakt voor deze regionale inzet gemeentelijke functionarissen en externe inhuur. Hiervan is een overzicht gemaakt van geschatte kosten voor 2020 en Q1 2021. De extra geschatte kosten voor onze gemeente bedragen op dit moment : 2020: € 35.167 en voor Q1 2021 : € 24.788. De verwachting is dat deze regionale inzet voorlopig nodig blijft.

E. GLOBAAL OVERZICHT STAND VAN ZAKEN ORGANISATIE PERIODE VAN AUGUSTUS T/M NOVEMBER

SOCIAAL DOMEIN

WMO

Vanaf de zomervakantie zien we eigenlijk dat de aantallen aanvragen weer aan trekt tot een redelijk normaal niveau. Ook in de tweede golf zien we hierin tot op heden geen dip. Het verschil tussen de eerste en de tweede golf wat betreft dienstverlening vanuit de Wmo is dat we nu zolang het kan en de cliënten dit willen er gewoon huisbezoeken worden gepland. Dit omdat onze consulenten zo veel beter kunnen indiceren. De zorgaanbieders hebben ook geleerd van de eerste golf. Waar bijvoorbeeld de dagbesteding compleet werd gesloten in de eerste golf gaan die nu in kleine groepen en in aangepaste vormen gewoon door. Door de lessen uit de eerste golf kunnen de zorgaanbieders en wij als gemeente veel beter aansluiten bij de behoefte van onze cliënten en inwoners. Daarnaast proberen we net zoals in maart en april zoveel mogelijk signalen op te pikken uit de samenleving en een vinger aan de pols te houden bij mensen, zorgaanbieders en het preventieve veld. De financiële gevolgen van de Covid-19 pandemie zijn vooralsnog niet geheel duidelijk. De verschillende afrekening en vergoedingen vanuit het rijk worden op een later tijdstip pas bekend.

Schuldhelpverlening

We zien een daling van het aantal aanvragen schuldhelpverlening en dat past in het landelijk beeld. Over 2019 waren er 20 aanvragen en in 2020 tot nu toe 9. Daarmee is de daling in Waterland wel hoger dan elders.

Landelijk zijn de 2 belangrijkste oorzaken van de daling:

- het sluiten van locaties en inloopsprekuren in kernen waardoor het voor mensen moeilijker wordt om zich te melden voor schuldhelpverlening.
- Het beleid om incasso's te matigen en stop te zetten kan het gevoel van urgentie verlagen.

Wij werken aan een intensivering van de vroegsignalering van de schuldhelpverlening zodat wij sneller mensen met schulden kunnen benaderen.

Bijstandsuitkeringen

Het aantal bijstandsuitkeringen is per 1 november opgelopen door instroom van 31 nieuwe cliënten. Wij hebben extra inzet gepleegd om de nieuwe instroom zo snel mogelijk naar werk te bemiddelen en hierdoor zijn tot en met november 20 mensen uitgestroomd. Het aantal bijstandsuitkeringen is tot nu toe gestegen tot 174 ten opzichte van 163 een jaar geleden. Omdat het rijk in het kader van de coronacompensatie het BUIG budget voor de uitkeringen extra heeft verhoogd, verwachten wij dit jaar geen tekort op de uitkeringen.

Door de Coronacrisis zijn de meeste re-integratie activiteiten/taaltrainingen en werkervaringsplaatsen tussen maart en augustus stopgezet. Vrijwel alle werkervaringsplaatsen en subsidies naar de branches Horeca en Administratie/Kantoor zijn uitgevallen. Een deel van de activiteiten kon online een vervolg krijgen. Maar dit was niet voor alles en iedereen mogelijk. Daar waar de trainingen online zijn voortgezet zijn reiskosten bespaard.

Voor 2021 bereiden wij nieuwe reïntegratietrajecten voor, maar het verloop van de corona-crisis is voor een deel bepalend of we een inhaalslag kunnen maken voor de uitgevallen activiteiten in 2020. We zijn bezig met de voorbereidingen voor een intensivering van de re-integratie in 2021.

Sport

De aanvraag voor kwijtschelding huur sportaccommodaties over de maanden maart, april en mei is bij het Rijk gedaan. Hierin zijn ook de uren van de binnensport, die zijn komen te vervallen door sluiting van de sport- en gymzalen, meegenomen. Sportverenigingen zijn door de tweede golf nog steeds beperkt in het faciliteren van hun leden. De competities en trainingen voor 18+ zijn afgelast.

In het laatste kwartaal zijn kantines (gedeeltelijk) gesloten waardoor een belangrijke bron van inkomsten gemist wordt.

Als gevolg van de nieuwe coronamaatregelen wordt er op dit moment vanuit het rijk gewerkt aan een aanvullend pakket, specifiek bedoeld voor de sportsector. Het is nog onduidelijk waaruit deze maatregelen bestaan.

Cultuur

In november neemt de provincie het definitieve besluit hoe de verdeling van de gelden van het noodfonds worden verdeeld. De provincie heeft wel al laten weten dat het voorstel van de gemeenten overgenomen is, dit houdt dan in dat de Speeltoren, het Marker museum en de muziekschool een subsidie ontvangen. De gemeente zal, bij toekenning hiervan 35% van voor haar rekening nemen (gaat om bedrag van € 17.750). Dit is één van de criteria om in aanmerking te kunnen komen.

Scholen/kinderopvang

Bij een nieuwe volledige lock-down stappen we over op dezelfde aanpak voor noodopvang als in maart-juni. Deze is bekend bij scholen en kinderopvangorganisaties. Bij sluiting van een of meerdere scholen is er contact met de betreffende school en schoolmaatschappelijk werk.

Dorpshuizen

Gedurende de lock-down (maart-juni) hebben dorpshuizen hun activiteiten moeten staken. Na 1 juni was beperkte opening mogelijk. Door de wegvallende opbrengsten van verhuur, grote activiteiten en consumpties staat de exploitatie onder druk voor dit jaar en volgend jaar. Er is geïnventariseerd bij de dorpshuizen wat de problemen zijn. Het college heeft daarop op 3 november jl. een voorstel aangenomen om €40.000,- beschikbaar te stellen voor ondersteuning in 2020 en 2021.

Dienstverlening

Afgelopen periode is de dienstverlening aan de balies doorgestaan met in achtname van de coronamaatregelen. Inwoners worden gevraagd om een mondkapje te dragen en met de pin te betalen i.p.v. contant. Sinds oktober zijn er ook schermen bij de balies geplaatst om verspreiding van het coronavirus nog meer te beperken. Ook staat er nu een desinfectiezuil in de wachtruimte.

De afdeling Publiekszaken werkt vanwege de coronamaatregelen nog steeds op afspraak. Afspraken worden voornamelijk telefonisch gemaakt. Aan de telefoon wordt alvast gewezen op de coronamaatregelen, zoals het dragen van een mondkapje. Door op afspraak te werken kunnen de klanten verspreid worden over de dag/avond. Het werken op afspraak wordt nog steeds over het algemeen positief ervaren door klanten. Er zijn nu bijna geen wachttijden meer in de hal.

Verkiezingen

Op dit moment wordt hard gewerkt aan de voorbereidingen voor de verkiezingen in maart. Vanuit het rijk wordt hiervoor een compensatie gegeven omdat er covid-aanpassingen noodzakelijk zijn en hier extra werk uit voortvloeit. De kosten en de compensatie zijn nog onbekend.

RUIMTELIJK DOMEIN

Handhaving

Sinds het begin van de Coronacrisis ligt de prioriteit voornamelijk bij de handhaving van de noodverordening. Wij hanteren nog steeds het principe van coachend en vriendelijk handhaven, slechts in het geval van excessen wordt overgegaan tot verbalisering. Tot nu toe zijn (in het begin van de coronacrisis) 2 proces-verbalen uitgeschreven voor het niet naleven van de 1,5 meter richtlijn..

Horeca

Vanaf 1 juni tot 14 oktober waren restaurants en cafés weer open. Er is goed gebruik gemaakt van de verruimde terrassen die in samenspraak met de horeca mogelijk zijn gemaakt ter compensatie van geleden omzetverlies. Ook voor aanverwante gerelateerde horecazaken is er nauw contact met de ondernemers. Met ingang van 14 oktober 2020 zijn de restaurants en cafés helaas weer dicht. Afhalen en bezorgen blijft wel mogelijk. Ondernemers zijn creatief in het bedenken van andere aanvullende inkomstenbronnen. Waar mogelijk wordt dit gefaciliteerd.

Inmiddels zijn de gevraagde gedoogbeschikkingen voor de (uitgebreide) winterterrassen (periode 1 november-1 maart) verzonden. Het college heeft besloten geen leges en precario te heffen voor deze uitbreidingen. Daarnaast is geen precario verschuldigd over de periode dat de horecaondernemers gedwongen zijn geweest, te sluiten.

Evenementen

In deze periode is het landelijk verbod op evenementen weer ingesteld. Gebleken is dat organisaties huiverig zijn om festiviteiten te organiseren vanwege de beperkende voorwaarden. Er zijn goede gesprekken gevoerd met de verschillende Sinterklaascomité's. Uiteindelijk is voor een alternatieve (digitale) sinterklaasactiviteit gekozen.

Grondstoffen/Afval

In de periode augustus- oktober heeft Covid-19 mbt afval iets minder invloed gehad. De inzameling oud papier is weer opgepakt. Aantal bezoekers milieustraat is gedaald en daarmee gepaarde wachttijden zijn niet meer van toepassing. Het aantal grofvuilmeldingen en het afvalaanbod is nog wel flink hoger dan voor Covid. In het 2^e Q was dit 3x de gemiddelde hoeveelheid, in het 3^e Q komt dit neer op 2x de gemiddelde hoeveelheid, een daling maar nog altijd boven het gemiddelde van voorgaande jaren. De geschatte extra kosten komen op maximaal 130.000 euro.

Omgevingsvergunningen en vooroverleggen

Zoals eerder beschreven is er sinds begin dit jaar een grote stijging in het aantal aanvragen en vooroverleggen. Aanvragen omgevingsvergunning tot 10 november 2020: 305 (2019: 210). Verzoeken om vooroverleg tot 10 november 2020: 106 (2019: 81). Daarnaast is het aantal verzoeken om klantcontact (via mail en telefoongesprekken) nog steeds hoger dan gebruikelijk. Het is lastig om dit te linken aan het coronavirus, maar we merken wel dat het vaak om kleine werkzaamheden/plannen gaat die particulier of door kleine aannemers uitgevoerd kunnen worden.

Omdat het hier kleine aanvragen betreft zullen de legeskosten voor deze periode relatief gezien geen grote uitschieters hebben door Corona.

Economie/detailhandel

De economische en maatschappelijke gevolgen van het coronavirus zijn voor onze ondernemers nog steeds voelbaar. Daarom is er een steun- en herstellepakket met tijdelijke financiële regelingen, waarmee de rijksoverheid kleine en grote bedrijven en zelfstandig ondernemers helpt, zoals Tozo.

Uitkering zelfstandig ondernemers Tozo-3

Wij hebben op 11 november nog 92 zelfstandig ondernemers in de TOZO-uitkering-3. De Tozo-regeling is verlengd tot juni 2021. Daarna stopt de Tozo-regeling en vallen eventuele werkloze ondernemers terug in de regeling Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) of de Participatiewet die door de gemeente worden uitgevoerd.

Daarom start per 1 januari 2021 een volgende fase binnen de Tozo. Wij willen zelfstandig ondernemers graag waar nodig ondersteunen om zich voor te bereiden op een nieuwe toekomst, hetzij als zelfstandig ondernemer, hetzij als werknemer in loondienst. Ook zelfstandigen die geen gebruik van Tozo (kunnen) maken, mogen een hulpvraag neerleggen bij de gemeenten. De zelfstandige met een hulpvraag voor heroriëntatie is het beste gebaat bij een aanbod op het niveau van de arbeidsmarktregio. Wij spannen ons in om dit aanbod regionaal te ontwikkelen onder andere door overleg met de gemeente Amsterdam om ons aan te sluiten bij initiatieven in Groot-Amsterdam.

Aan het gemeentefonds zal extra geld worden toegevoegd om de re-integratie van mensen in de bijstand te intensiveren. Ook de arbeidsmarktregio krijgt extra geld voor re-integratie voor mensen die werkloos (dreigen) te worden. Dit budget is ook bedoeld voor de ondersteuning van de zelfstandig ondernemer in de Tozo of het Bbz. Het doel van deze decentrale uitkering wordt onder meer om de bestaande en de te ontwikkelen dienstverlening zo aan te vullen en in te richten dat ook de zelfstandig ondernemers bekend raken met - en gebruik kunnen maken van - deze dienstverlening.

BEDRIJFSVOERING

1,5 meter organisatie

Sinds de tweede golf werkt het personeel weer zoveel mogelijk thuis (m.u.v. cruciale functies als buitendienst en publiekszaken) en worden vergaderingen (ook met externen) zoveel mogelijk digitaal georganiseerd. Ook het college en het crisisteam vergaderen digitaal. Het projectteam 1,5 meter organisatie zorgt voor veilige werkplekken. Op dit moment wordt er gewerkt aan een regeling tijd- en plaatsafhankelijk werken, waarbij ook (ondersteunende) middelen ten behoeve van thuiswerken nodig zijn.

Communicatie

Na de relatief rustige periode in de zomer, kwam de tweede golf en daarmee ook weer een intensivering van de coronacommunicatie. Team communicatie staat in nauw contact met communicatie VRZW zo is er onder andere meegewerkt aan een filmpje speciaal gericht op jongeren. We volgen veelal de communicatie van de Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland, hetzij met visuals over de nieuwe beperkende maatregelen hetzij met visuals om moed te houden en voor de ander te zorgen. De visuals werden geplaatst op de gemeentepagina, website en social media. Uiteraard worden alle nieuwe noodverordeningen op de website geplaatst en gedeeld. Daarnaast zijn er verschillende persoonlijke boodschappen van de burgemeester gepubliceerd om de bewoners een hart onder de riem te steken. Er is veel overleg geweest met Sinterklaascomité's over de activiteiten rond Sinterklaas en daar is over gecommuniceerd. De boodschap over de veilige viering van Sint Maarten is veelvuldig onderwerp van overleg geweest en uiteindelijk gedeeld. De vragen van de pers over corona boetes en of aantal positief getesten zijn beantwoord.

Belastingen

Op verzoek worden individuele betalingsafspraken gemaakt bij gemeentelijke belastingen en bij invorderingstrajecten.

Voor zowel toeristenbelasting als parkeerbelasting geldt dat de inkomsten hier fors lager liggen dan begroot. Tot en met oktober 2020 hebben we € 238.840 minder aan parkeerbelastingen ontvangen (in vergelijking met 2019). Voor wat de toeristenbelasting verwachten we dat we, ingeschat, ongeveer de helft aan inkomsten gaan missen maar dit is afhankelijk van de verzoeken tot aangifte toeristenbelasting die begin 2021 worden verzonden.

F. GEVOLGEN TIJDELIJKE WET MAATREGELEN COVID-19 (Twm)

De raad is eind november geïnformeerd over de Twm die op 1 december jl. in werking is getreden. Hieronder nog even kort de belangrijkste zaken op een rij.

Twm

Uitgangspunten bij de Twm zijn:

- Twm beoogt de wettelijke basis van de virusbestrijding te versterken door deze te baseren op ministeriële regelingen en zodoende meer ruimte te bieden voor de wetgever (in casu de Tweede Kamer);
- Twm versterkt de positie van het lokale bestuur en de lokale democratie: bevoegdheden en verantwoordelijkheden tav verlenen van ontheffingen van landelijke regels, geven van aanwijzingen en bevelen, handhaving inzake bestrijding virus belegd bij BM.

De wet gaat uit van een driedeling die als volgt is weer te geven:

Regie bij het Rijk

- > De regie op (het besluit over) de maatregelen berust bij het Rijk, i.c. de minister van VWS in afstemming met de minister van BZK en JenV en andere ministers voor zover het maatregelen zijn die hun beleidsdomein betreffen. De minister van VWS besluit over de regionale inschaling, de ministers van VWS, BZK en JenV besluiten over de inhoud van de ministeriële regeling. Deze wordt vervolgens voorgelegd aan het parlement.

Burgemeester: differentiatie in afschalingssituatie

- > Lokaal maatwerk gaat in de Twm over ontheffingen, toezicht en handhaving, niet over de te treffen maatregelen. Concretisering van de maatregelen uit de Twm worden in een ministeriële regeling opgenomen die door de minister van VWS wordt vastgesteld.
- > Lokale differentiatie is mogelijk in sterkere mate aan de orde in situaties waarin maatregelen afgeschaald zijn. De burgemeesters zijn zelf verantwoordelijk voor onderlinge afstemming.

Voorzitter veiligheidsregio: coördinatie in de regio

De voorzitter veiligheidsregio heeft een coördinerende rol op grond van de Wet veiligheidsregio's.

Deze tijdelijke wet (Twm) heeft gevolgen voor zowel de regionale structuur (zie A. Inrichting crisiorganisatie) als voor gemeente qua bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Zie hieronder.

Consequenties Twm en gemeentelijke verantwoording

Bij de uitoefening van de bevoegdheid van de burgemeester gaat de Twm uit van de reguliere bestuurlijke verhoudingen en de verantwoording van de raad is in deze wet nader geconcretiseerd. Over de lijn van verantwoording wordt u binnenkort geïnformeerd. Afhankelijk van de aard van de zaken wordt u tijdig meegenomen in de gemeentelijke ontwikkelingen en besluitvorming.

G. FINANCIËLE ASPECTEN

De coronamaatregelen heeft, zo het nu laat aanzien, voor langere tijd gevolgen voor gemaakte kosten en gederfde inkomsten van onze gemeente.

In de begroting is daarom een COVID19-reserve gevormd van € 1.750.000,00 voor de Corona-gevolgen in onze gemeente.

Onze gemeente is middels de septembercirculaire geïnformeerd over het 1^e en 2^e compensatiepakket corona. Het bedrag wat wij in totaal hebben ontvangen hiervoor is: € 716.000 (waarvan € 215.000 voor toeristen- en parkeerbelasting).

De reeds gemaakte COVID-kosten maart t/m november 2020 en de ingeschatte kosten vallen ruimschoots binnen deze reserve en de genoemde compensatie van het rijk. Met deze reserve was ook rekening gehouden met een tweede golf en het is aannemelijk voldoende om ook de periode december 2020 en 2021 op te kunnen vangen.

Er is door onze organisatie geïnventariseerd welke financiële gevolgen de Corona-maatregelen hebben/naar schatting gaan hebben in de periode augustus t/m november 2020.

We zien dat de vermindering inkomsten parkeren en de te verwachte vermindering inkomsten toeristenbelasting de zwaarste stempel drukken op de financiële effecten. Ook de extra kosten voor grofvuil/restafval en oud papier dragen hieraan bij evenals de personeelskosten voor de inzet van het intergemeentelijk corona-team (bevolkingszorg).

Voor wat betreft de gemeentelijke ondersteunende maatregelen zijn de belangrijkste kostenposten de financiële ondersteuning van de dorpshuizen in 2020 en 2021 en de subsidie aan de culturele sector (marker museum, speeltoren, muziekschool Waterland).

Over eventuele compensatie van de extra kosten afvalinzameling is nog overleg met het rijk. Daarnaast heeft onze gemeente een compensatie ontvangen €215.000 voor de inkomstenderving parkeren en toeristenbelasting. Het is nog niet duidelijk of gemeenten de totale inkomstenderving gecompenseerd krijgen vanuit het rijk.

Onderwerp	Effect	Stand reserve
Covid-19 reserve		1.750.000
<u>Kosten tot nu toe</u>		
Crisisteam communicatie	-15.430	
Crisisteam extra personele inzet	-18.092	
Crisisteam lasten	-22.600	
Extra inzet BOA's	-2.472	
Intergemeentelijk corona team	-35.167	
Locatie huisartsen tb.v corona / griepvaccinatie	-3.637	
Kosten afsluiten parkeerterrein	-15.000	
Bescherming en hygiëne omgeving	-2.690	
Bescherming en hygiëne personeel	-11.726	
Thuiswerken	-15.976	
Extra medewerkers Participatie	-23.690	
Hogere lasten grofvuil, restafval, oud papier	-130.000	
		-296.480
<u>College besluiten tot nu toe</u>		
WMO eigen bijdragen april, mei	-18.000	
Vermindering liggelden beroeps chartervaart 2020	-17.529	
Vermindering verhuur opbrengsten Horeca	-14.556	
Verminderde huur sportaccomodaties	-21.980	
Kwijtschelden eigen bijdrage leerlingen vervoer	-880	
Kwijtschelden eigen bijdrage schoolzwemmen	-1.616	
Ondersteuning dorpshuizen 2020	-40.000	
Ondersteuning Bolder 2020	-15.000	
Ondersteuning dorpshuizen 2021	-40.000	
Ondersteuning Bolder 2021	-15.000	
Subsidie Musea en muziekschool	-17.747	
		-202.308
<u>Inschatting verdere lagere inkomsten en kosten</u>		
Verwachte lagere inkomsten toeristenbelasting 2020	-347.500	
Verwachte lagere inkomsten parkeerbelasting 2020	-211.949	
Verwachte lagere inkomsten precariobelasting 2020	-9.843	
Verwachte hogere kwijtschelding	-15.000	
Vermindering liggeld beroeps chartervaart (2021)	-10.280	
Intergemeentelijk corona team	-49.577	
Crisisteam extra personele inzet	-21.797	
Extra personele kosten	-25.000	
Vermindering verhuur opbrengsten Horeca	-3.941	
Extra uitgaven ICT/facilitair	-25.000	
		-719.887

Huidige inschatting stand covid 19 reserve	531.324
Rijksbijdrage via gemeentefonds 2020	590.000
Rijksbijdrage via gemeentefonds 2021	127.000
	1.248.324
Verwachte TOZO uitgaven	-3.900.000
Rijksbijdrage TOZO uitgaven	3.900.000
Effect toekomstige participatie uitkeringen / personele kosten	PM
Effect toekomstige toeristenbelasting	PM
Effect toekomstige parkeerbelasting	PM
Totaal	1.248.324

H. PROGNOSE GEVOLGEN DECEMBER 2020 / EERSTE HELFT 2021

De te verwachten (financiële) gevolgen voor onze gemeente in de periode december 2020 en de eerste helft van 2021 zijn wederom afhankelijk van de ontwikkelingen van het virus en een mogelijk 3^e golf.

Nu door de tijdelijke wet de corona-bestrijding een meer structureel karakter krijgt lijkt het aannemelijk om ook voor de komende periode rekening te houden met kosten, zowel voor langere ondersteuningsmaatregelen aan derden als capaciteit voor de eigen organisatie gelet op de doorwerking van de gevolgen. Tevens kan dit ook betekenen dat wij langere tijd minder inkomsten hebben uit onder meer parkeer- en toeristenbelasting. Er komt meer druk op de organisatie door toename trajecten participatie gelet op de doorwerking van de gevolgen en de structurele werkzaamheden en ondersteuning voor OOV in dit traject, ook gelet op de extra werkzaamheden Twm doordat bevoegdheden bij de gemeente komt te liggen. Daarnaast zijn er mogelijk extra kosten voor gemeenschappelijke regelingen, daar waar zij extra inspanning moeten verrichten ten dienste van corona-bestrijding en dit niet vergoed wordt door het rijk.

Een prognose van deze effecten voor de langere termijn is nog niet duidelijk te geven, gelet op de onzekere toekomst voor wat betreft de covid-ontwikkelingen en ook op de te verwachten vergoeding vanuit het rijk. Gezien het financiële overzicht is de verwachting dat de covid-reserve en de compensatiebedragen van het rijk nog steeds ruimschoots voldoende zal zijn voor 2021.

Naast de gebruikelijke rapportages van de burgemeester zal in ieder geval voor de periode t/m juni 2021 wederom een actuele (financiële) stand van zaken financieel worden gegeven.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

drs E.G.H. Dijk MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

drs. K.S. Helendoorn
burgemeester